

Ләмберэ районында республикада беренче тапкыр умартачылык очен кирэкле булган эйберлэрне житештерү буенча (балавыздан нечкэ бит- вощина) «Маргарита – 1» жайланмасы монтажланган.

Үзебезнен илдэ житештерелгән жи-назлар республика умартачылары кооперативы акчасына сатып алынган.

Республика умартачылары жәмгыяте рәисе, жибөрү-койлөв эшлэрен башкаручы тәжрибәле белгеч Сергей Васильевич Юматов жайланмалар эшлэв принциплары турында сойлөгән.

Беренчедән, үзебезнен илдэ житеш-терелгән жиназлар Энгельс шөнәрендэ сатып алынган. Чит илнекелэр белән чагыштырганда, мәсәлән, кытайлылар, немец һәм чехлыларга караганда, безнен бәясе ягыннан отышлы булуы белән аерылып тора. Чит илдән кертелгән продукция дүрт тапкыр кыйммәтрәк. Остәвенә, шул огрегатта безнен хезмәткәрлэрне ойрәтергә була һәм монын очен чит ил белгечлэрен жәлеп итәргә кирәк тө түгел- бу яктан да арзан.

Илебездә житештерелгән «Маргарита-1» елына 50 тонна продукция житештерә. Бу Мордовия умартачылары очен шактый озакка житә, ә алар - оч менгә якын. Вощина житештерү буенча жиназларнын бәясе 1 миллион 300 мен сум. Мордовиядә ике умартачы- А.П.Папасов белән А.Н.Потапов умартачылык юнөлешендә КФХны үстерүгә 4әр миллион сум күләмендә грантлар алдылар. Шулай итеп, аларнын һәркайсы алынган суммадан эйбер ясау буенча гына түгел, балны зур булмаган порцияләргә тутыру буенча да жиназлар сатып алуға шактый акча керткәннәр. Балны кечкенә савытларға тутыру машинасы 700 мен сум тора.

- Технологиябезнен ин моным остенле-ге шунда, - дип анлата Сергей Васильевич,- һәр умартачынын үз балавызыннан куәтле эйбер алуы, бу сыйфатлы чимал алу очен бик тө унай. Шулай да балавызда барыбер гербицидлар, пестицидлар, антибиотиклар туплана. Нәтижәдә, бал кортлары үрчемә һәм үлө. Без парафин, церезин кебек ясалма препаратлар урынына балавызны эшкәрткәндә органик препаратлардан кулланабыз, бу безнен продуктнын сыйфатын шактый яхшырта, бал чыгу арта, умарта кортларынын баш саны саклана.

Шундый ук жиназлар Германиядә, Чехиядә бар, әмма хәзер санкцияләргә бәйлә рәвештә, безгә житми. Үзебезнеке бер-ничә тапкыр арзанрак, технологик параметрлар буенча охшаш. Импорт-ны алыштыру безнен умартачыларға файдаға бара. Нигә дип

сорарсыз? Безнен продукция экологик яктан чиста, ө чит илдә ана ирешв бик авыр. Чонки андагы басуларга гербицидлар, пестицидлар, антибиотиклар бездәгегә караганда күбрәк күләмдә чыгарыла.

Илдә балавыздан вощина ясау бик авыр бара. Безнен схема буенча Ярославльдә генә, минемчә, аны житештервне жайга салганнар. Менә без бу хәлне Мордовия очен генә булса да жайларга булдык. Кадошкино районынын бер фермеры вощина житештерв очен жиһазлар сатып алу нияте бар дип ишеттек, әмма ул шәхси максатларда гына житештерв технологиясен башлап жибәерергә планлаштыра. Безнен «Маргарита-1» жайланмасы республиканын барлык умартачылары ихтыяжларын тәәмин итүгә юнәлдерелгән.

Н.ХӘЛИЛ